

KÜLÖNFÉLÉK.

Nagy adomány. A gróf *Tisza-család* nagykovácsii uradalma nevében *Erős* Rezső főerdőmérnök 17.073 K 22 f-nyi összeget küldött az Országos Erdészeti Egyesületnek jótékony czélokra, nevezetesen a háboruban elesett erdőtisztek özvegyei és árvái javára 7073 K 22 f-t, 10.000 K-t pedig menekült erdőtiszt családok segélyezésére.

Bár követésre találna ez a nemes példa!

Személyi hírek. *Bradofka* Károly Coburg hercegi erdőmester (Pusztavacs) erdőtanácsossá neveztetett ki.

A földművelésügyi miniszter *Gaál* Károly osztályvezető, segédhivatali főigazgatót, az Országos Erdészeti Egyesület pénztárosát, az Országos Gazdasági Munkáspénztár tisztii személyzetének létszámában osztályvezetői minőségben a VII. fiz. osztályba kinevezte.

Halálozás. *Ratkovszky* Károly miniszteri tanácsos, a földművelésügyi minisztériumban a volt I. A—4. ügyosztály vezetője, 1919. év május havában elhunyt.

Linszky Károly m. k. erdőtanácsos (Zboró) a múlt nyár folyamán elhunyt.

Lorge Emil erdőmérnök m. hó 15-én Miskolczon elhunyt.

Nyul Sándor m. k. erdőtanácsos Szombathelyen folyó hó 4-én elhunyt.

Az Országos Erdészeti Egyesület valamennyiben tagját gyászolja.

Béke hamvaikra!

A *Robinia Pseudoacacia monophyllaról* a *Chronique horticole* egyik régi, mintegy két évtized előtti évfolyamából a következő kivonatos jegyzetet készítettem, amelyet most, amidőn az Alföld erdősítéséről beszélünk, időszerű szélesebb körben megismertetni. A „*Robinia Pseudoacacia monophylla*“, eltekintve kiváló díszítő ornamentikájától, még azon nagy előnyökkel bir, hogy igen erőteljes, kevésbé tövises és hogy majdnem minden talajban diszlik. Igen dús sötétzöld lombzatát rovar meg nem támadja és szép színezetét megtartja a levélhullásig. Hozzáeszem még, hogy ezen növény rendkívül gyors növekedésű, hogy erő-

teljes törzse igen egyenesen nő és nyulik felfelé, igen alkalmas műfa, még golyók előállítására is, nemkülönben ipari szempontból is (kocsigyártás, műasztalosság) kiterjedt alkalmazást találhatna. Keveset virágzik és nem terem oly tekintélyes mennyiségű magot, mint a közönséges ákác.

A „monophylla“ jelző csak részben találó, mert a levelek nagyon gyakran többé-kevésbé összetettek; de az egyes levélkéik aránylag nagyok és sötétzöldek, számbavehető eltérést mutatnak más fajtákéitól és sokkal ornamentálisabbak.... Semmit sem nagyítottam a Robinia monophylláról szólva; sőt még az igazságot sem közelítettem meg. Nagy városok ültetvényeihez, ahol a termőhely feltételei a legrosszabbak, ezen válfaj minden bizonynyal egyike a legérdemesebbeknek.

Hozzáteszem még, hogy a R. m. fája nagy ellenállóképességű, aránylag hajlékony és elég jól ellentáll a viharos szeleknek is.... Sőt nem habozom erdészeti szempontból mint termelendő fát ajánlani.

A May nevű szerző fenti dicséretéhez saját tapasztalásból hozzáfűzhetem, hogy ezen fafaj legnagyobb előnyének tartom, hogy *sarjadzóképessége* sokkal felülmúlja a közönséges ákácztét, ami erdősítés szempontjából megbecsülhetlen. (B. I.)

Franchet d'Esperey tábornok a gazdasági múzeumban. Franchet d'Esperey, az ántánt keleti hadseregének főparancsnoka, f. é. január hó 5-én a déli órákban Graziani tábornokkal, a budapesti francia katonai misszió vezetőjével megtekintette a mezőgazdasági múzeumot, ahol *Lipthay* Béla báró és *Paikert* Alajos múzeumi igazgatón és múzeumi titkáron kívül a földmivelésügyi minisztérium részéről *Dubravszky* Róbert államtitkár, *Viczián* Ede osztálytanácsos és *de Pottère* Gerard főerdőtanácsos fogadták.

A vendég meleg érdeklődéssel tekintette végig a múzeumnak osztályait és kiválóan érdeklődött a különböző térképek iránt, melyek hazánk gazdasági igazgatását és statisztikáját ábrázolják. Ezen térképek kapcsán önként kínálkozott az eszmecsere az új országhatárok következtében előálló sajnálatos helyzetünkre vonatkozólag s így figyelmét fel lehetett hívni azon szétválaszthatlan kapcsolatra, mely hazánk hegyvidéke és az ország belsejét elfoglaló sík mezőgazdasági területek között a befelé siető vizek és

folyók révén a természet által adva van és elengedhetetlenül az egységes gazdasági igazgatást és kezelést követeli. Belátván ennek szükségét, a tábornok érdeklődött aziránt, vajjon az ántánt békebizottsága rendelkezik-e az e tárgyra vonatkozó összes adatokkal, mivel nyilvánvaló, hogy az ujonnan keletkező államokkal való gazdasági kapcsolat azonnal intézményesen biztosítandó, hogy a békemű azon törekvése elérhető legyen, miszerint minden állam mentől jobban boldogulhasson. (?)

A magyar fajnak — szerinte — a világháboru következtében előállott súlyos helyzetben bőséges alkalmat nyílik életképességének bebizonyítására és ezen erős küzdelem során bizonyára sikerülni fog neki az érintett gazdasági kapcsolatot is a többi államalakulatokkal egyetértőleg biztosítani.

Megnyugvással vette tudomásul a tábornok, hogy a kérdéses adatok a békebizottság rendelkezésére állanak és így minden megtörtént, hogy az ország különleges helyzete illetékes helyen kelően elbirálható legyen.

Kiváló érdeklődéssel szemlélte a vendég a lótenyésztési és szarvasmarhatenyésztési csoportokat és miután az állategészségügyet, az ősfoglalkozást, a mezőgazdasági szakoktatást, folyószabályozást és talajjavítást, valamint a méhészetet és selyemtenyésztést szemléltető osztályokat végigjárta, az erdészeti, halászati és vadászati osztályok bemutatása került sorra.

E helyen hangsúlyozta, hogy maga is erdőtulajdonos és hogy erdőbirtokán az amerikai diót kiváló sikerrel tenyészt. Az erdőmivelés csoportjában különösen lekötötte figyelmét a Karszt felerdősítését bemutató minták, melyek Franciaországnak Tuniszbán végrehajtott felerdősítési munkálatait hozták emlékezetébe, ahol csakis úgy lehetett sikert elérni, hogy cziszternákat építettek a csemetéknek öntözésére. Figyelemmel megtekintette ezekután a kincstári erdőőri lak és a csemetekert mintáját. Az erdőrendezés csoportjában láthatólag tetszett neki a Magyarország fanemeit feltűntető nagy domborművű térkép, melyen különösen Északon kereste a kijelölt demarkacionális vonalat, érdeklődve aziránt, hogy mekkora erdőterület maradna hazánknak. Az ezen csoportban kiállított erdészeti mérőműszereknél meglepetéssel vette tudomásul, hogy ezek mind magyar erdészeti tanárok és szakemberek

szerkezetei. A főhasználat és erdészeti építkezés csoportjában tet-
szését nyerte a szlavoniai tölgyfa feldolgozását és a faszén terme-
lését ábrázoló minták.

Bámulatba ejtette a török mogyorófa nagyméretű korongja, mivel ezt a fanemet csakis bokor alakjában ismerte eddig. A vadászati osztályt látható elragadtatással nézte a vendég és érdeklődött egyes vadfajok s így többek között a hód iránt, mely tudvalevőleg Franciaországban egyes példányokban még előfor-
dul és kiméletben részesül. A muzeumban elhelyezett hatalmas vadkanok, szarvasok, medvék és vadászati trofaeák méretei egyene-
sen bámulatba ejtették. Érdeklődését felkeltette a gazdag fegyver-
gyűjtemény is.

A muzeumunknak szentelt idő ezzel véget ért. Reméljük, hogy a látogatás az előkelő francziának a magyar nemzetről s annak kulturális hivatásáról eddig táplált nézetét és felfogását kedve-
zően befolyásolta.

Az erdészeti főosztályok új ügyrendje az alábbi részlete-
zésből ismerhető meg, melyet a legutóbbi füzetben közölt rövid
ismertetés kiegészítéséül s részben helyesbitésül teszünk közzé:

I—A. főosztály.

I—A—1. ügyosztály. Erdőrendészet.

Az erdők fenntartásáról való kormányzati gondoskodás. A tulajdonképeni erdőrendészeti ügyek. Az erdőkárügyek. Az erdei termékek szárazon és vizen való szállításának kérdéseinél felmerülő hatósági eljárásokkal kapcsolatos ügyek. Az üzemtervszerű kezelésre nem kötelezett erdőkre vonatkozó használati engedélyek. Az erdők irtási és földarabolási ügyének kormányzati tárgyalása. Az erdőbirtokvételeknek, eladásoknak és cseretűgyeknek erdőrendészeti szempontból való tárgyalása. A véderdők kijelölése és nyilvántartása. Az ásvány és gyógyforrások és vizek védőterületeinek kijelölésével kapcsolatos erdészeti vonatkozású ügyek. Az országos fontosságú energia-források használatával kapcsolatban felmerülő erdészeti kérdések. A közlegelők faállományának használatával kapcsolatos kérdések erdészeti szempontból való véleményezése. Az országos erdei alap ügyei.

I—A—2. ügyosztály. Erdőgazdasági politika és statisztika.

Az erdészet gazdaságpolitikai és szociálpolitikai kérdései. Az erdőbir-
tokok hitel- és adóügyi kérdései. Az erdei termékek szárazon és vizen való
szállítását előmozdító és forgalmát szabályozó kérdések. Tarifaügyek. Az erdei
termékek kivitelének és behozatalának kérdései. Vámügyek. Az erdőgazdasági
termeléssel és kereskedelemmel összefüggő szövetkezetek, társulatok és egyéb

alakulatok erdészeti vonatkozású ügyei. Az erdészeti törvények előkészítése. Az erdőgazdasági statisztikai adatgyűjtés szervezése és kormányzati ellátása. Az erdők törzskönyvelése.

I—A—3. ügyosztály. Erdőtelepítés és kopárfásítás.

Az erdőtelepítések kormányzati irányítása és ellenőrzése. Az erdőtelepítés előrehaladásának nyilvántartása. Az 1879:XXXI. t.-cz. 165. §-ának, az 1885: XXIII. t.-cz. 55. §-ának, továbbá az 1894: XII. t.-cz. 13. és 14. §-ainak hatálya alá eső kopár, futóhomokos, vízmosásos területek kijelölése és az azokon szükséges műszaki és fásítási munkálatok elrendelése. A kopár területek beerdősítését szolgáló segélyek kiosztása. Az erdőtelepítéshez és a kopárfásításhoz szükséges csemeték nevelése és kiosztása.

I—A—4. ügyosztály. Erdészeti szakoktatás, kísérletügy, szociális intézmények.

Az erdészeti szakoktatás adminisztratív és dologi ügyei. Az erdészeti államvizsgákkal és az erdőőri szakvizsgákkal kapcsolatos ügyek. A tanulmányi ösztöndíjak és a tanulmányi segélyek ügyei. Az erdészeti irodalom támogatása és irányítása. Erdészeti szakegyletek és társulatok ügyei. Az erdészeti kísérletügy és az erdészeti kísérleti állomások adminisztratív és dologi ügyei. Az erdészeti alkalmazottak szociális és társadalmi érdekeit érintő ügyek. Az állami erdő-tisztek gyermekeinek nevelését segítő alap ügyei. Az államerdészeti altisztek gyermekeinek nevelését szolgáló internátusok adminisztratív és dologi ügyei.

I—B. főosztály.

I—B—1. ügyosztály. Erdészeti igazgatás.

Az erdészeti szolgálat szervezési ügyei. Az erdészeti alkalmazottak személyi ügyei. A külső erdészeti igazgatási szervek adminisztratív és dologi ügyei. Az állami erdőkezelés. Az államerdészet összes hitelügyi kérdései. Az erdőbirtokok erdészeti vonatkozású vagyonfelügyeleti kérdései (a kincstári erdőktől eltekintve).

I—B—2. ügyosztály. Erdőgazdaság.

Az erdőgazdasági eljárások irányítása, fejlesztése és kormányzati felügyelete. Az erdőgazdasági termékek kereskedelmi méretezését és minősítését szabályozó kérdések. Az erdei termékekkel kapcsolatos ipari ügyek erdészeti vonatkozású kérdései. Az 1890: XIX. t.-cz. végrehajtásával kapcsolatos ügyek (a személyi ügyek kivételével). Az erdőgazdasági üzem élelmezési és takarmányozási kérdései. Az erdőmunkás ügyek. Az erdőbirtokhoz tartozó havasi és más gyepterületek és egyéb más mívelési ágakban kezelt területek feljavításának és gazdasági ellátásának ügyei. Az erdei szállítási és gazdasági berendezések létesítésének továbbá az erdőbirtokvételeknek, eladásoknak és csereügyeknek gazdasági szempontból való tárgyalása. Az állami erdőgazdaság hozzájárulásával létesített vagy fenntartott közutak ügyei (a műszaki rész kivételével). Az állami erdők fatermekeinek szárazon és vizen való szállítását érintő kérdések (a hatósági eljárásokkal kapcsolatos és a műszaki rész kivételével). Az államerdészet részéről az

ut-, vasutépítésekhez, vízszabályozásokhoz és ármentesítésekhez való hozzájárulás és a követelendő ellenszolgáltatás kérdésének gazdasági szempontból való elbírálása. A mintaerdőgazdaságok ügyei. A magyarországi faértékesítő hivatallal kapcsolatos kormányzati ügyek.

I—B—3. ügyosztály. Birtok- és kegyuri ügyek.

Az államkincstári erdőbirtokokkal kapcsolatos urbéri, birtokrendezési, kegyuri és censuális ügyek (a kegyuri építkezések műszaki kérdéseinek kivételével). Az államkincstári erdőgazdaság hitele terhére nyújtott kegyadományok. Ingatlanvételi, eladási és csereügyek intézése (a gazdasági és műszaki szempontból való tárgyalás kivételével), az 1888:XXVI. t.-cikk alapján létesített erdővásárlási alap ügyei. Az erdőgazdaságokhoz tartozó ingatlan vagyon törzkönyvelési ügyei.

I—B—4. ügyosztály. Üzemszabályozás.

Erdőfelmérés. Határrendezés. Birtokrendezéssel, tagosítással és arányosítással kapcsolatos erdészeti ügyek. Az erdőgazdasági üzemtervek (használati tervek) jóváhagyása, eltérő használatok, módosítások engedélyezése és a jóváhagyott tervek végrehajtásának ellenőrzése.

I—B—5. ügyosztály. Erdészeti építkezések.

Az erdőgazdasági magasépítkezések, ut-, vasut- és vízépítkezések, valamint az államerdészeti kegyuri építkezések műszaki ügyei. Az erdőgazdasági és erdei forgalmi berendezések létesítésének és fenntartásának műszaki ügyei. Az erdészetet érdeklő vízszabályozási és ármentesítési ügyek műszaki kérdései.

Előadás Magyarország erdőségeiről. A „Szabad Lyceum”-nak az Urániában Magyarország megismertetése céljából rendezett előadás sorozatának keretében múlt év december hó 20-án érdekes és tanuságos előadást tartott dr. Jávorka Sándor nemzeti muzeumi osztályigazgató „Magyarország erdőségei” címen. Előadó fejlődéstani alapon ismertette a történeti Magyarország erdőségeinek állományát alkotó fanemeket. Ezután az erdők által nyújtott nagy hasznot írta le. Az erdő nemzet- és közgazdasági jelentőségének ecsetelése után rámutatott végül arra, hogy hazánk bérczkoszorúza erdeinek erőszakos elszakításával mindnyájunkat nagy megrázkódtatás érne. A nagy készültséggel, vonzóan előadott és vetített képekkel kísért előadást a hallgatóság élénk ovációval fogadta.

Tomasovszky Imre.

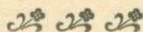
Közgazdaságtudományi fakultás a tudományegyetemen. A budapesti tudományegyetemen a kormány közgazdaságtudományi fakultást létesített s a régóta vajdó „közgazdasági egyetem” kérdését így döntötte el. Az ország mai rendezetlen

állapota mellett az egyetemi oktatás ily mélyreható reformját általában nagy fentartással fogadja a közvélemény és bizonyos tudományos dilettantizmus lábrakapásától félti az országot. Mi sem tartjuk teljesen tisztázottnak azt a kérdést, hogy mire minősít majdan ennek a fakultásnak a végzése. Tantárgyai között ott szerepel az erdészettan is. Tudtunkkal az Országos Erdészeti Egyesület foglalkozni fog ezzel a kérdéssel.

Az Erdészeti Zsebnaptár és az Erdőőr ára bérmentes *szállítással együtt* az emelkedett postaköltségek miatt 12, illetőleg 15 K. Ennyit kell beküldeni az Országos Erdészeti Egyesülethez (Budapest, V. Alkotmány-u. 6. sz.). Az utánvételes szállítás még jóval költségesebb.

Uj magpergető-vállalat. A dunántuli magpergetők száma egygyel szaporódott. Kőszegen ugyanis Kőszegi fenyőmagpergető gyár, erdészeti és gazdasági magkereskedés, erdészeti csemetetelep czimen Wächter Gyula és társai uj ily vállalatot alapítottak.

A Sándor Imre ezég Székesfehérváron az uradalmak feles mag- és csemete-készletét megveszi. Ugyszintén elvetett szarvasagancsokat, szarvasfogakat is vesz és kér ajánlatokat.

Az „Erdészeti Lapok“ 1920. évi I—II. füzetének HIRDETÉSEI.

Az ERDÉSZETI LAPOK mellett mérsékelt közlési díjért a lap irányával nem ellenkező hirdetések kiadatnak.

Dijszabás. Kéthasábos szélességben (107 mm) garmond betűvel vagy ennél nagyobb betűfajttával szedett hirdetés milliméterenkint 3 korona, állás-keresleti hirdetéseknel 1 korona. Táblázatos és garmond betűnél kisebb betűfajttával szedett hirdetések másfélszeres egységárral számíttatnak. Ismételt megjelenés esetén megfelelő árkedvezmény.

Külön mellékek 25 gramm súlyig 300 koronáért, azontul 25 grammonként 50 koronával magasabb árért mellékeltetnek.

Pályázati hirdetés. Az egri érsekuraldom egy megüresedett erdőtishti állásra (gondnokság) pályázatot hirdet. Folyamodványok teljes felszereléssel érsek ur Öexczellenccziájához czimezve a központi gazdasági hivatal útján adandók be.

Eger, 1919. okt. 15.

(1. II. 1.)

Egri érsekuraldom.

PÉNZ-

és áruügyleteket lebonyolunk. Értékpapirokat és külföldi pénznemeket adunk és veszünk. Tőzsdéi megbízásokat elfogadunk.

NEUSCHLOSZ TESTVÉREK, bankiroda

BUDAPEST, VI., LOVAG-UTCZA 20. (Nyugati p. u. Közelében.)

Alapítva : 1900.

(2. XII. 1.)

Telefon : 76—69.

Gubesó János, volt fővárosi erdőőr, 30 éves, nős, 1 gyermek atyja, 6 elemi, királyhalmi vadőri tanfolyam, beszél magyarul, tótul, teljesen szolgálatképes hadirokkant, sürgősen állást keres. Czim: Budapest, V., Tisza-utca 3. I. em. 14. ajtó. (3. II. 2.)

Pályázati hirdetmény. Veszprém vármegye közigazgatási gazdasági albizottsága az üresedésben levő veszprémi járási erdőőri állásra Veszprém székhelylyel pályázatot hirdet.

Az erdőőri állással 700 K kezdőfizetés a szolgálati idő 1—5 évére, míg 6—10 évére 750 K és a 11 és azután következő éveire 800 K jár, ezenkívül évi lakpénz 160 K, évi utazási átalány 240 K, évi irodaátalány 20 K.

Nyugdíjjogosultság ezidőszert még nincs, az erdőőrök az országos gazdasági munkás- és cselédsegélypénztár tagjai.

Fenti illetményeken felül ideiglenesen további intézkedésig 600 K háborús segély, 200 K évi ruhabeszerzési segély, családtagonként 160 K évi családi pótlék és havonként 300 K drágasági segély jár.

Pályázni szándékozók felhivatnak, hogy a szakvizsgálati, orvosi, szolgálati és erkölcsi bizonyítványokkal, valamint születési anyakönyvi kivonattal és katonai kötelezettségüket feltüntető okmányokkal felszerelt és sajátkezüleg irt, 1 K-s bélyeggel ellátott és Veszprém vármegye közigazgatási gazdasági albizottságához címzett kérvényeiket a veszprémi állami erdőhivatalhoz 1920. évi február 28-ig nyújtásuk be.

A később érkezett vagy kellően fel nem szerelt kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Veszprém, 1920. évi január hó 14-én.

Veszprém vármegye közigazgatási bizottságának gazdasági albizottsága:

Hunkár Béla

(8)

kormánybiztos, elnök.

23 24 25

Az „Erdészeti Lapok“ 1920. évi I—II. füzetének tartalma:

	Oldal
Kérelem	1
Válságos idők	2
EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK. I. Kivonat az Országos Erdészeti Egyesület igazgató-választmányának üléseiről felvett jegyzőkönyvekből	2
II. Kivonat az Országos Erdészeti Egyesület 1920. január 9-én tartott rendes közgyűlésének jegyzőkönyvéből	5
IRODALOM. Erdőt az Alföldre! — Az erdei méhlegelő. — Dr. Mihalovits János: Magyar Erdészeti Jog. — Házinyultenyésztés és értékesítés	6
HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK. I. Felhívás az erdőőri szakiskolán tartandó pótló tanfolyam tárgyában	9
II. A m. k. minisztériumnak 3907/1917. M. E. sz. rendelete a közszükségleti célokra szükséges faanyagok kitermelésének biztosítása tárgyában	9
III. A magyar kormánynak 4996/1919. M. E. számú rendelete az ország faszükségleteinek biztosítása tárgyában	10
IV. A magyar kormánynak 4997/1919. M. E. számú rendelete a vidéki háztartások részére kiadható tűzifamennyiségek megállapítása tárgyában	12
V. A magyar kormánynak 5677/1919. M. E. számú rendelete a fa- és faszénkészletek bejelentése, felhasználásuknak és forgalomba-hozataluknak szabályozása, valamint az említett anyagok legmagasabb árának megállapítása tárgyában kiadott rendeletek módosításáról és kiegészítéséről	14
VI. A magyar kormány 6218/1919. M. E. számú rendelete az erdő- és faügyek intézéséről	19
VII. A földmiv. min. 56778/1919. számú körrendelete a 4996. és 4997/1919. M. E. számú kormányrendeletek végrehajtása tárgyában (az állami hivatalokhoz)	21
VIII. Ugyanaz a közigazgatási szervekhez	28
IX. Az erdő- és faügyek kormánybiztosának 164/1919. sz. rendelete a magánczimkekre Budapestre érkező tűzifaszállítmányok 00%-ának a közfogyasztás céljaira való igénybevétele tárgyában	30

X. A magyar kormány 489/1920. M. E. számú rendelete az ország faszükségletének biztosításáról szóló 4996/1919. M. E. számú rendelet kiegészítése tárgyában	31
XI. 252/1919. K. B. számú rendelet az 1879. évi XXXI. t.-cz. 115. §-ában előírt kivételes intézkedések életbeléptetése tárgyában	31
XII. 31/1920. K. B. számú rendelet a tűzifának Budapest belterületén való fuvarozása tárgyában	32
XIII. 32/1920. K. B. számú rendelet a budapesti kiskereskedők részére kiutalt tűzifaszállítmányok házhoz szállítása tárgyában	33
KÜLÖNFÉLÉK. Nagy adomány. — Személyi hírek. — Halálozások. — A Robinia Pseudoacacia monophylláról. (B. J.) — Franchet d'Esperay tábornok a Gazd. Muzeumban. (P.) — Az erdészeti főosztályok ügyrendje. — Előadás Magyarország erdőségeiről. (Tomasovszky I.) — Közgazdaságtudományi fakultás a tudományegyetemen. — Az Erdészeti Zsebnaptár és az Erdőőr ára. — Új magpergető vállalat	34
HIRDETÉSEK	I—II

